



SÖKANDE

Skanska Sverige AB, 556033-9086
Box 93
901 03 Umeå

Ombud: Bolagsjurist Charlotte Lells
c/o Skanska Sverige AB
Johan på Gårdas gata 5
405 18 Göteborg

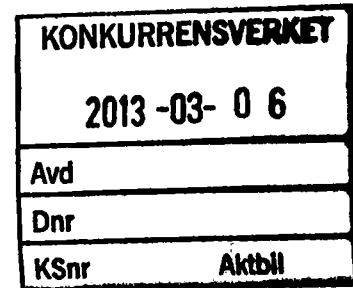
MOTPART

Umeå kommun
901 84 Umeå

Ombud: Advokat Hampus Ek
Foyen Advokatfirma i Sverige KB
Box 7229
103 89 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

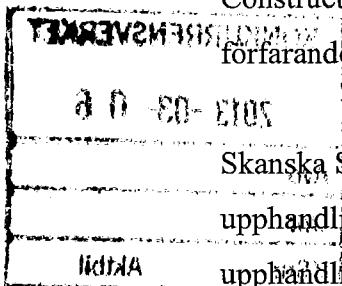


DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Umeå kommun (Kommunen) har infordrat anbud avseende ombyggnad av Rådhusparken och beslutat att anta ett anbud som lämnats av NCC Construction Sverige AB (NCC). Vid upphandlingen används förenklat förfarande.



Skanska Sverige AB (Skanska) yrkar i förvaltningsrätten i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Kommunen bestrider bifall till Skanskas ansökan.

UTREDNINGEN

Förfrågningsunderlaget

I Administrativa föreskrifter (kompletterande föreskrifter) anges bl.a. följande.

AFB.31 Anbuds form och innehåll (punkter av intresse i förevarande mål)

I anbud skall följande uppgifter anges/bifogas:

- prover på samtliga naturstenskvaliteter samt handlingar som styrker likvärdigheten hos eventuella alternativ till föreskrivna produkttyper enligt koderna DCG.1, DEC.1, FB och FBC och till dem underordnade koder. Prover och handlingar är avsedda för beställarens bedömning av likvärdigheten enligt AFC.21.

Avseende prover på natursten till DCG.12 ska storleken på proven vara 70 x 200 mm och antalet prov ska räcka till att lägga ut 2 st mönsterrapporter enligt ritning 310-12.

AFC.21 Kvalitetsangivelser

Om kvalitetsangivelse saknas för visst arbete, skall beställarens anvisningar inhämtas.

Om i beskrivningen eller på ritningar föreskrivs namngiven vara, får entreprenören efter beställarens skriftliga medgivande utbyta denna mot annan fullt likvärdig vara. Där byte sker skall kvalitets-, miljö- och ekonomiska aspekter ur ett livscykelperspektiv samt funktion, prestanda, storlek och vid synlig förläggning formspråk, struktur, textur och kulör vara likvärdiga. Beställaren förbehåller sig rätten att bedöma alternativens likvärdighet.

Av utdrag ur Slutlig mängdförteckning framgår av punkten DCG.12 bl.a. följande.

Avseende Gångbanelhällar trädgård i norr, GH 4, och Gångbanelhällar, rad utmed murfasad GH 5, hänvisas bl.a. till stentyp Grå kuru. Följande anges:

Sten typ grå Kuru
Stentyp granit
Vattenabsorption 0,13 %
Densitet 2630 kg/m³
Böjhållfasthet 21,6 Mpa
Tryckhållfasthet 228 Mpa

Kommunens prövning av anbudet

I den till tilldelningsbeslutet hörande bilagan Utvärdering och förslag till beslut anges att tre av de fem inkomna anbudet föreslår material som utvärderingsgruppen bedömer vara likvärdiga med förfrågningsunderlagets förslag, dvs. för utförande av projektet bedöms tre anbud vara kvalificerade. Av den till tilldelningsbeslutet bifogade Utvärdering av estetisk likvärdighet (se bilaga 1 till domen) framgår att det av Skanska (anbud nr 5) offererade alternativet till Grå kuru inte bedömts likvärdigt avseende färg.

Parternas anföranden

Skanska anför bl.a. följande.

Kommunen har brutit mot LOU genom att vid prövningen av likvärdighet tillämpa särskilda "estetiska" kriterier, vilket står i strid mot LOU. Dessa estetiska kriterier har dessutom tillämpats på ett sätt som inte framgår av förfrågningsunderlaget. Till följd av Kommunens felaktiga agerande har kontraktet inte tilldelats den anbudsgivare som uppfyllt kvalificeringskraven och erbjudit lägst pris, nämligen Skanska.

I aktuell upphandling ingår bl.a. beläggning av fyra olika naturstensplattor. I förfrågningsunderlaget har Kommunen föreskrivit specifika stenar som endast levereras av viss leverantör/visst stenbrott; "Bjälöv", "Tossene", "Grå kuru", och "Svart Kopilathi". I förfrågningsunderlagets mängdförteckning har Kommunen angett tekniska specifikationer för respektive stensort, exempelvis avseende vattenabsorption och densitet.

Av LOU framgår att en upphandlande myndighet inte får förkasta anbud som på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de tekniska specifikationerna. Skanska har inte offererat sten av den sort som föreskrivits av Kommunen utan har offererat "likvärdiga" stensorter. Kommunen har inte haft några invändningar utifrån de tekniska specifikationerna. Således uppfyller anbudet de tekniska specifikationerna och därmed kravet på likvärdighet i enlighet med 6 kap. 5 § LOU.

Av bilagan "Estetisk utvärdering" (se bilaga 1 till domen) framgår dock att den sten som Skanska offererat diskvalificerats med motiveringen att den "skulle få negativa konsekvenser för helhetsgestaltningen". De i bilagan angivna bedömningsgrunderna, som närmast får ses som konstnärliga gestaltningstryck, redovisas överhuvudtaget inte i förfrågningsunderlaget.

Kommunen har i förfrågningsunderlaget endast angett stenens tekniska kvalifikationer samt att den hade färgen grå.

Skanskas offererade sten, "Otelo", är likvärdig med "Grå kuru". Det är i målet ostridigt att det är grå granit som föreskrivits. Skanska har därför offererat grå granit och inget annat. För att visa detta ges det stenprov av grå granit som Skanska bifogade sitt anbud in i målet. För att ytterligare visa att Skanskas offererade sten är grå ges även två fotografier in. I bildernas övre vänstra hörn återfinns den av Kommunen föreskrivna stenen "Grå kuru". Som framgår av bilderna är Skanskas sten grå och dessutom i princip identisk med den av Kommunen föreskrivna stenen. Skanska har även låtit inhämta ett utlåtande avseende stenens kulör från CBI Betonginstitutet AB, som är ett dotterbolag till SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut. I utlåtandet konstateras att den offererade stenen "Otelo" är en ljusgrå granit som helt saknar förekomst av röda eller rosa mineral. Mot bakgrund av ovanstående kan konstateras att Kommunens påståenden om att Skanskas sten är rosa saknar grund och att stenen uppenbarligen har en kulör som är fullt likvärdig med den av Kommunen föreskrivna stenen "Grå kuru".

Vad gäller Kommunens hänvisning till en text i en helt annan upphandling kan endast konstateras att vad som föreskrivits i den upphandlingen naturligtvis saknar betydelse för bedömningen av Kommunens agerande i förevarande upphandling. Om kulör var en så viktig och avgörande fråga borde utförliga och specifika uppgifter om efterfrågad kulör ha angetts i förfrågningsunderlaget.

Huvudregeln är att en upphandlande myndighet inte får ställa krav på att anbudsgivarna ska offerera en specifik produkt, varumärke eller fabrikat, utan istället specificera de egenskaper som produkten eller materialet ska ha. Inte heller får en upphandlande myndighet ställa krav på att en produkt

ska ha en viss färg eller utformning om detta inte är objektivt och funktionellt motiverat. En upphandlande myndighet är således fri att bestämma föremålet för upphandlingen men måste samtidigt acceptera likvärdiga produkter som uppfyller de tekniska funktionalitetskrav som ställts upp i upphandlingen. En förutsättning är att objektiva och tydliga krav på t.ex. ett materials likvärdighet anges i förfrågningsunderlaget.

Det är viktigt att notera att likvärdighetsbegreppet inte innebär att de offererade produkterna exakt måste matcha den angivna tekniska standarden. Tvärtom har EU-domstolen framhållit att ett krav på exakt matchning skulle utgöra en överträdelse av proportionalitetsprincipen (se mål 188/84 Kommissionen mot Frankrike, p. 16)

För det fall förvaltningsrätten skulle finna att Kommunen har utvärderat anbuden i enlighet med LOU och förfrågningsunderlaget, görs gällande att förfrågningsunderlaget i sådant fall är så bristfälligt och otydligt i fråga om vilka förutsättningar som ska ligga till grund för bedömningen av likvärdighet, att upphandlingen måste göras om.

Kommunen anför bl.a. följande.

Av förfrågningsunderlagets handlingsförteckning framgår att såväl en teknisk beskrivning som ritning varit en del av förfrågningsunderlaget vilket anbudsgivarna skulle räkna på. På flera håll i den tekniska beskrivningen framgår att det var grå granit som skulle offereras. Under den tekniska beskrivningens kod DCG.11 hänvisas till ritningar beträffande beläggningar/mönster. Under kod DC i den tekniska beskrivningen hänvisas till en ritning avseende överbyggnader. Av ritningen framgår i nedre vänsterkant att ytorna ska ha kulören grå eller svart samt ha olika ytbehandlingar; flammad, kryssharnad eller polerad.

Av de ursprungliga kontraktsföreskrifterna framgick av kod AFC.21 att vara får bytas ut mot annan likvärdig vara men att där byte sker skulle bl.a. formspråk, struktur, textur och kulör vara likvärdiga. I kompletterande förfrågningsunderlag fördes prover på samtliga naturstenskvaliteter, till styrkande av likvärdigheten, in under AFB.31 Anbuds form och innehåll. Genom dessa prover har Kommunen också kunnat bedöma huruvida av anbudsgivarna offererade material överensstämmt med vad som angetts i förfrågningsunderlaget.

Estetiska kriterier har inte använts, någon anbudsutvärdering i LOU:s bemärkelse har inte gjorts. Det som skett är en prövning av om anbudet överensstämmt med vad som föreskrivits om materialets färg m.m. i bl.a. teknisk beskrivning och ritning. Att Kommunen härvid lagt ut texten något förändrar inte detta. Vad som angetts ska ses som en beskrivning av hur likvärdighetsbedömningen fallit ut i förhållande till den objektiva måttstock som beskrivits i förfrågningsunderlag och ritning som grå och närmare beskriven som typ "Grå kuru". Att ange en typsten måste ses som en bättre kvalitetsangivelse än att endast ange färg.

Av dokumentet Utvärdering av estetisk likvärdighet (se bilaga 1 till domen) framgår att Skanskas anbud (nr 5) beträffande "Grå kuru" "inte bedöms likvärdigt avseende färg" samt i dokumentets samlade kommentar att "Det ljusa materialet har en tydlig rosa färgton". Som angetts ovan var det en grå yta som efterfrågats i denna del. En vara fick bytas ut mot annan vara men då byte sker skulle bl.a. kulör vara likvärdig. Att kulör varit av vikt för Kommunen och att anbudsgivarna därmed haft att hålla sig till vad som föreskrivits i denna del är därför uppenbart. Någon brist i transparens-hänseende förekommer inte. Krav på färg är härtill något som är konkret, objektivt, påvisbart samt fritt från tyckande. Någon överträdelse av likbehandlingsprincipen har därför inte heller skett.

Grå sten efterfrågades – av Skanska offererad sten med tydlig rosa färgton är inte samma sak. Den föreslagna kvaliteten ”Grå kuru” har en mycket ljus grå och neutral färgton. Vad Skanska offererat överensstämmer inte med detta vare sig med avseende på ljushet eller neutral färgton. Det ska i sammanhanget framhållas att det av den tekniska beskrivningen också framgår att den grå ytan motsvarar 84 % av parkens totala med sten belagda yta och att en ändring av kulör därmed får mycket stor betydelse för hur parken uppfattas. Det måste framhållas att det är väsentlig skillnad på att jämföra två stenar bredvid varandra eller betrakta fotografier å ena sidan och tänka sig en annan färg på sten för 84 % av parkens stenbelagda yta. Fotografier och stenprover gör således inte saken full rättvisa.

Av de administrativa föreskrifterna framgår att beställaren förbehållit sig rätten att bedöma alternativens likvärdighet. Att en likvärdighetsbedömning skulle ske samt att denna, såvitt nu är av intresse, skulle ta sin utgångspunkt i den föreslagna kvaliteten ”Grå kuru” vars kulör är ljus grå och neutral har varit känt för anbudsgivarna.

Av sammandrag av projektbeskrivning för upphandling av konsult i projektet framgår att kulören på stenläggning är en viktig för att inte säga avgörande fråga.

Den granit med en tydlig rosa färgton som Skanska offererat är enligt uppgift också billigare än dess grå motsvarighet. Anbuden har därför inte heller kunnat jämföras på ett rättvisande sätt. Skanskas anbud innehåller därmed såväl ett avsteg från vad som föreskrivits som en icke-prissatt reservation. Om en billigare icke tillfredsställande lösning måste accepteras måste offererad lösning omförhandlas till en tillfredsställande sådan vilket ger en merkostnad då anbudsgivaren utan konkurrens kan sätta priset på det sätt man önskar.

Skanska har inte hållit sig till föreskriven lösning och det är därmed fråga om ett orent anbud, ett anbud med icke-prissatt reservation alternativt ett sidoanbud som inte är tillåtet. Oavsett vilket av dessa tre alternativ man än väljer kan anbudet inte tas upp till efterföljande anbudsutvärdering utan måste istället förkastas då anbud med sten av ej likvärdig kulör inte har kunnat jämföras med de anbud som lämnats enligt förfrågan.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 6 § första stycket LOU)

DOMSKÄL

Av förfrågningsunderlaget framgår att då det i underlaget föreskrivs att namngiven vara ska användas får denna bytas ut mot annan fullt likvärdig vara. Alternativt ska vara likvärdig med föreskriven vara bl.a. avseende kulör. Beträffande Beläggning av naturstensplattor (DCG.12) föreskrivs att bl.a. stentyp Grå kuru ska användas. I förfrågningsunderlaget specificeras vissa tekniska egenskaper. Beträffande kulör framgår dock endast att stenen ifråga ska vara grå. Anbudsgivare som offererar alternativ stentyp har, beträffande kulör, därmed haft att förhålla sig till att stenen

skulle vara grå i enlighet med vad som kunnat bedömas vara en jämförbar kulör med föreskriven stentyp.

Kommunen har vid prövningen av anbuden bedömt att den alternativa stentyp (Otelo) som Skanska offererat inte är likvärdig med Grå kuru. I Utvärdering av estetisk likvärdighet (se bilaga 1 till domen) anges att föreslagna kvaliteten har en mycket ljus grå, neutral färgton. Vidare anges att Skanskas offererade sten har en liknande ljushet men med en tydlig rosa färgton vilket innebär att stenen inte bedöms likvärdig avseende färg. Även om Kommunen, som man själv beskriver "lagt ut texten" finner förvaltningsrätten inte annat än att prövningen av likvärdighet har gjorts gentemot föreskriven stentyp Grå kuru.

Skanska har ingett fotografier för att styrka likvärdigheten och vidare har ingetts utlåtande från CBI Betonginstitutet AB i vilket anges att offererad sten är en ljusgrå granit utan förekomst av rosa eller röda mineral. Även med beaktande härav finner förvaltningsrätten inte anledning att ifrågasätta att offererad sten inte har den ljusa neutrala färgnyans som eftersträvat och därmed inte är helt likvärdig med färgen i Grå kuru. Det kan i sammanhanget också noteras att det i utlåtandet från CBI Betonginstitutet AB anges att andra tekniker används för att på ett korrekt sätt illustrera och även mäta en stensorts kulör.

Förvaltningsrätten konstaterar dock att det av förfrågningsunderlaget inte framgått hur väl kulören på offererad alternativ sten måste överensstämma med föreskriven sten för att anses vara likvärdig. Anbudsgivarna har därför inte haft anledning att utgå från att så strikt bedömning av likvärdighet som Kommunen gjort skulle komma att göras. Då kulören, enligt vad som nu framkommit, varit så viktig för Kommunen borde detta på ett tydligare sätt ha angetts i förfrågningsunderlaget. Det bör dock påpekas att ett krav på

exakt matchning kan bedömas strida mot proportionalitetsprincipen. Det måste finnas en möjlighet att erbjuda en annan produkt än den föreskrivna.

På grund av det anförda finner förvaltningsrätten att förfrågningsunderlaget i aktuellt hänseende varit otydligt. Det är vidare fråga om sådana oklarheter som påverkat, eller kan ha påverkat, hur anbudsgivarna utformat sina anbud. Detta medför att upphandlingen strider mot den gemenskapsrättsliga principen om förutsebarhet, som kommer till uttryck i 1 kap. 9 § LOU.

Skanska har lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av bristen i förfrågningsunderlaget.

Grund för åtgärder enligt 16 kap. 6 § LOU föreligger således. Förvaltningsrätten kan enligt nämnda bestämmelse besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Med hänsyn till att den i målet aktuella felaktigheten hänför sig till förfrågningsunderlaget, dvs. till upphandlingens konkurrensuppsökande skede, finner förvaltningsrätten det otillräckligt att enbart vidta rättelse. Upphandlingen ska därför göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3109/1C).



Karin Granholm
Rådman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

REV.	Anbud nr 1	Anbud nr 2	Anbud nr 3	Anbud nr 4	Anbud nr 5
	enl. FFU	Stenalternativ S	Stenalternativ A	Enligt FFU	Stenalternativ
121008	Bedömning behövs ej, förslag enl. FFU	Kommentar, bedömning av estetisk likvärdighet för varje enskilt ersättningsmaterial	Kommentar, bedömning av estetisk likvärdighet för varje enskilt ersättningsmaterial	Bedömning behövs ej, förslag enl. FFU	Kommentar, bedömning av estetisk likvärdighet för varje enskilt ersättningsmaterial
Bjätöv	Ersättningsstenen har en mörkare och mer grå ton. Textur, struktur och djupverkan anses vara något sämre men kan trots detta anses likvärdig.	Ersättningsmaterialen har en något rödare ton, men kan trots detta anses vara likvärdigt i färgton, textur, struktur och djupverkan.	Ersättningsmaterialen har en något rödare ton, men kan trots detta anses vara likvärdigt i färgton, textur, struktur och djupverkan.		Ersättningsstenen har en mörkare och mer grå ton. Textur, kornstorleksfördelning och djupverkan anses vara något sämre men kan trots detta anses likvärdig.
Tossene	Ersättningsmaterialen anses vara likvärdigt i färgton, textur, struktur och djupverkan.	Ersättningsmaterialen har en något rödare ton, men kan trots detta anses vara likvärdigt i färgton, textur, kornstorleksfördelning och djupverkan.	Ersättningsmaterialen har en liknande ljushet, men dock med en tydlig rosa färgton vilket innebär att stenen inte bedöms likvärdig avseende färg. Stenen anses ha en likvärdig textur, struktur och djupverkan.	Ersättningsmaterialen anses vara likvärdigt i färgton, textur, kornstorleksfördelning och djupverkan.	
Grå kuru	Ersättningsmaterialen har en liknande ljushet, men dock med en tydlig rosa färgton vilket innebär att stenen inte bedöms likvärdig avseende färg. Stenen anses ha en likvärdig textur, struktur och djupverkan.	Ersättningsmaterialen har en liknande ljushet, men dock med en tydlig rosa färgton vilket innebär att stenen inte bedöms likvärdig avseende färg. Stenen anses ha en likvärdig textur, struktur och djupverkan.	Ersättningsmaterialen har en liknande ljushet, men dock med en tydlig rosa färgton vilket innebär att stenen inte bedöms likvärdig avseende färg. Stenen anses ha en likvärdig textur, struktur och djupverkan.		
Svart kopilathi	se ovan	Ersättningsmaterialen avviker något i svarthet från önskad kvalitet, men kan trots det bedömas som likvärdig i färg. Stenen uppvisar något mer ensartad textur än önskat, men kan trots detta sammantagas bedömas som likvärdig i textur, struktur och djupverkan.	se ovan	se ovan	Ersättningsmaterialen avviker något i svarthet från önskad kvalitet, men kan trots det bedömas som likvärdig i färg. Stenen uppvisar något mer ensartad textur än önskat, men kan trots detta sammantagas bedömas som likvärdig i textur, kornstorleksfördelning och djupverkan.
	se ovan	se ovan	se ovan	se ovan	se ovan

REV.

1.21008

Anbud nr 1	Anbud nr 2	Anbud nr 3	Anbud nr 4	Anbud nr 5
enl. FFU	Stenalternativ S	Stenalternativ A	Enligt FFU	Stenalternativ
Bedömning	Samlad kommentar, konsekvens för helheten	Samlad kommentar, konsekvens för helheten	Bedömning	Samlad kommentar, konsekvens för helheten
behövs ej,			behövs ej,	
föreslag enl.			föreslag enl.	
FFU			FFU	
	<p>Den stenlagda ytans ljushet och ovsaknad av färgton är en bärande idé i gestaltningen av platsen. Den ljusa stenen svarar för mer än 80 % av ytan och därför är den ljusa stenens estetiska kvaliteter avgörande för helhetsbedömningen. Det ljusa materialet har en tydlig rosa färgton som inte är förenlig med den bärande idén i gestaltningen. Det mörka stenmaterialet är likvärdigt både vad gäller färgton, textur, struktur och djupverkan. Eftersom det mörka stenmaterialet utgör en mycket liten del av totala granitbeläggningen i Trädgård i norr har dess estetiska kvaliteter en underordnad betydelse för helhetsbedömningen. Utvärderingsgruppens bedömning är att ersättningsförslaget inte är likvärdigt de material som föreslagits i FFU, dvs utbyte av material skulle få negativa konsekvenser för helhetsgestaltningen.</p>	<p>Den stenlagda ytans ljushet och ovsaknad av färgton är en bärande idé i gestaltningen av platsen. Den ljusa stenen svarar för mer än 80 % av ytan och därför är den ljusa stenens estetiska kvaliteter avgörande för helhetsbedömningen. Det mörka stenmaterialet är likvärdigt i färgton men inte i textur, struktur och djupverkan. Eftersom det mörka stenmaterialet utgör en mycket liten del av totala granitbeläggningen i Trädgård i norr har dess estetiska kvaliteter en underordnad betydelse för helhetsbedömningen. Utvärderingsgruppens bedömning är att ersättningsförslaget är likvärdigt de material som föreslagits i FFU, dvs utbyte av material får inga negativa konsekvenser för helhetsgestaltningen.</p>	<p>Bedömning enligt FFU</p>	<p>Den stenlagda ytans ljushet och ovsaknad av färgton är en bärande idé i gestaltningen av platsen. Den ljusa stenen svarar för mer än 80 % av ytan och därför är den ljusa stenens estetiska kvaliteter avgörande för helhetsbedömningen. Det ljusa materialet har en tydlig rosa färgton som inte är förenlig med den bärande idén i gestaltningen. Det mörka stenmaterialet är likvärdigt både vad gäller färgton, textur, kornstorleksfördelning och djupverkan. Eftersom det mörka stenmaterialet utgör en mycket liten del av totala granitbeläggningen i Trädgård i norr har dess estetiska kvaliteter en underordnad betydelse för helhetsbedömningen. Utvärderingsgruppens bedömning är att ersättningsförslaget inte är likvärdigt de material som föreslagits i FFU, dvs utbyte av material skulle få negativa konsekvenser för helhetsgestaltningen.</p>



HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

KOMMUNIKATION	
2013-03-08	
Von	
Nr.	
WZ	